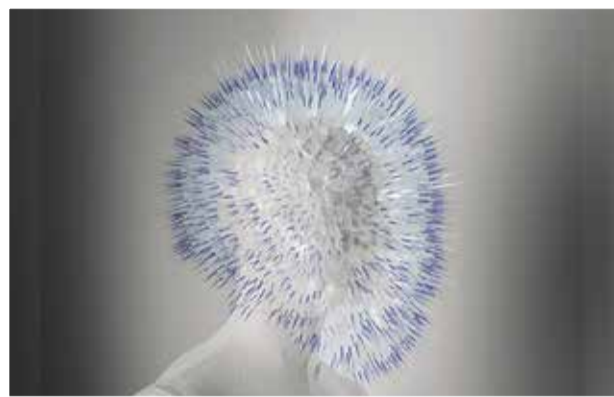

BILI SMO U ITS ARCADEMY U TRSTU, SPEKTAKULARNOM NOVOM MUZEJU MODE NADOMAK HRVATSKE

Šešir koji nosi Björk,

Serian Tsuno koristi 3D olovku i uretan pri izradi odjeće, koja se oblači poput ogrlice

odjeća koja pluta oko tijela,

Richard Quinn, dobitnik nagrade kraljice Elizabete II. za dizajn, ručno oslikava svaki komad koji kreira

podstava od šarenih manga,

haljine oslikane kao slikarsko platno...

PATRICIA KIŠ

MASSIMO GARDONE AZIMUT

ITS Arcademy prvi je muzej otvoren u Italiji posvećen suvremenoj modi. Zvuči možda na prvu pomalo i neobično, u zemlji koja se smatra kolijevkom mode. Nalazi se u samom centru grada, u blizini mnogih živopisnih restorana, do nekih od njih treba te znati doći, nalaze se u dvoristima, iza lukova. No, palača u kojoj se nalazi muzej u samom je centru Trsta, na vidljivoj je poziciji. Naime, ITS Arcademy smještena je u tipičnom palazzu iz 19. stoljeća, kojeg je radio jedan od poznatijih arhitekata tog doba. Nekad se tu nalazila centralna banka. U dijalogu s prostorom od prije dva stoljeća suvremena je moda, koja kod izloženih dizajnera jest umjetnost. Za sada je muzej na tisuću četiristo kvadratnih metara, no širit će se na sedam tisuća. Poprilično nas je novinara iz Europe, spominju se imena iz Wallpapera, potom vodećih slovenskih medija, od onih koje sam ja upoznao. Prvo smo išli na ručak, nakon što smo stigli na otvaranje na poziv ITS Arcademy. Nekoliko je dizajnera i producenata iz Italije, svi s ponosom govore kada i kako su upoznali Barbaru Franchin, koliko surađuju. Nakon što sam vidjela ovu zustru ženu, koja je u nekoliko anketa bila uvrštena među najutjecajnije ljude u modi, bilo mi je jasno. Ima mnogo energije, odlučna je u onom što radi, pa tako i u otvaranju muzeja posvećenog modi. Došli su je podržati mnogi, nježravili smo sampanjcem. Među njima i pomoćnica ministra kulture Gennara Sanguliana, ali i gradonačelnik Trsta Roberto Dipiazza koji se prisjetio kako je prije dvadeset godina Barbara Franchini prvi put došla među gradske strukture s ovim prijedlogom ("Sto ova djevojka želi, pomislio sam", našalio se).

Naziv je prve izložbe "Dvadeset godina suvremene modne revolucije", a kustos je Olivier Saillard, poznato ime na ovoj sceni, inače bivši direktor Palais Galliera u Parizu, svojedobno kustos izložbi Comme de Garçons (Bijela drama) ili Balenciage, te povijesne odjeće koju su nosili Maria Antoineta ili Napoleon, a u suradnji s Tildom Swinton. Saillard modu vidi kao medij koji prenosi poruku, mnogo toga kroz odjeću, smatra, možemo iščitati.

Knjižnica s portfolijima
ITS Arcademy bazira se na natjecajima za mlade autore, koji se raspisuje na godišnjoj bazi, neki od njih u međuvremenu su postali velika imena u modi, a do sada su odabrali radove dizajnera s pet kontinenata. Na samom je početku izložbe knjižnica u kojoj su smješteni mnogi portfoliji ovih dizajnera. Domislili su se raznim načinima prezentacije, tako da, primjerice, kad otvarate knjigu, njezine se prazne stranice digitalno pune modnim sadržajem.

Neki od tih mladih dizajnera koji su pobijedili na natjecajima ITS Contest danas su zvijezde, imaju dake dobro oko. Među njima su Demna, koji je trenutno na čelu Balenciage. Podsjetimo kako je Balenciaga izazvala poprilične polemike recentnijom reklamom u kojemu su modna dodatke reklamirala djeca. Naći će se tu i djela Matthieua Blazyja (Bottega Veneta), Richarda Quinna – koji je dobio nagradu kraljice Elizabete II. za dizajn, za mlade nađe, a gospodin koji nas je vodio kroz postav podsjetio je da je na Met Gala odijevnica Amal Clooney, inače supruga glumca Georgea Clooneyja, odabrala nositi upravo njegovu haljinu s crvenim ru-

MUZEJ JE OTVOREN U SAMOM CENTRU TRSTA, U TIPIČNOM PALAZZU IZ 19. STOLJEĆA. NEKADA JE U TOJ PALAČI BILA SMJEŠTENNA CENTRALNA BANKA

zama, često se to danas navodi kao jedan od najboljih momenata u svijetu suvremene mode. Quinn je inače 2016. godine diplomirao na prestižnom Central Saint Martins, no brzo se probio. Quinn, može se vidjeti i na njegovim ranim radovima izloženima u Trstu, odjeću tretira kao slikarsko platno. Naime, on ručno oslikava svaki komad odjeće, a vidljive su mnoge reference na povijesne stilove.

Stilski pravci

Izložba je organizirana u šest dijelova: ekspresionisti, neofuturisti, lirske apstrakcije, art brut, slobodna figuracija i autoportret, po dake stilskim pravcima umjetnosti, stotinjak je djela, a izložba uključuje potom i kreativne portfelje, odjevne predmete, dodatke i fotografije, nastale u posljednjih dvadesetak godina. U brojkama sve izgleda ovako: 14.758 portfelja, 1089 haljina, 163 modna dodatka, 118 komada nakita i preko 700 fotografija.

Naslovni je rad na izložbi napravila Serian Tsuno. Njezina je priča sljedeća: radi kao medicinska sestra u jednoj psihijatrijskoj bolnici, pa je tako došla na ideju o odjeći, da prikaze, njezinim riječima, "nevidljivi svijet". Koristi 3D olovku i uretan, a čini se kao da pluta pokraj tijela. Siluete su in-

NAGINI PREZENTACIJE

«Prikazana je uz ostalo i knjiga čije se prazne stranice digitalno pune modnim sadržajem»

PLANIRANO PROSIRENJE

«Zasad je muzej na 1400 četvornih metara, no širit će se na 7000 kvadrata»

20 GODINA REVOLUCIJE Prva je izložba "Dvadeset godina suvremene modne revolucije", a kustos je Olivier Saillard, bivši direktor Palais Galliera u Parizu

spirirane japanskom šamanističkom tradicijom. Vjeruje se da je to vizualna reprezentacija "duhova koji lutaju", vjeruje se da su to nestabilni duhovi živih koji će otići ako ih se ne uzemiruje. Druge je struke i Katherine Roberts-Wood, koja je studirala biologiju, a njezine strukture podsjećaju na biomorfne.

Brutalnost i elegancija

Nagradu je, svojedobno, a čiji je iznos nemalih 15 tisuća eura, plus mjesto u žiriju, osvojio i Lee Han-chul, dizajner iz Koreje. Njegova je inspiracija "gracioznost divljaka", a kojeg je pronašao u Hannibalu Lecteru, kojeg je u filmu sjajno otjelovio Anthony Hopkins: brutalnost i elegancija istodobno. Druga su inspiracija dizajnera iz Južne Koreje japanske yakuze, koji nose tamna odijela kako bi se uklopili, dok su im tijela prekrivena mnogim tetovazama.

Amai Rodrigues Coladas nas čest vodi usporediti s Marinom Abramović, u svijetu arta. Inspiracija je sljedeća: Sir John Sloan, predavač na Kraljevskoj akademiji, svoju kuću je drzao otvoriti za studente, prije i nakon predavanja. Ona zamišlja protagonistu koji žive u toj kući, duhove. Mikio Sakabe, Japanac, napravio je izvana sivu odjeću, no iznutra su, kad se okrene, šarene

mange. Aitor Thorup, Britanac, protestira odjećom protiv uličnih huligana, nekih od nogometnih navijača, protiv nasilja. Lubanje na sivom odijelu udjedno su i torbe. Aharon Israel Genish, pak, bavi se temom ortodoksnog židovstva, koju izražava kroz odjeću. Svaka odjeća je hinduistički bog u njegovom radu, bazira se na generičkim militantnoj odjeći, naziv je "kad nogometni huligani postanu hindu bogovi". Spoj tradicionalnog i suvremenog u Rusiji kroz odjeću pokazuje Olesya Serchenko. Cheng Zong Yu oslanja se na citat znamenite Miuccie Prade, "ružno je privlačno, ružno je uzbudljivo. Možda zato jer je novije". Ružnim se bavi i Talijan Daniele Controversio, zanima ga "freak show", modele pretvori u "ružna čudovišta". Bavi se temom koliko je dalje otišla moda, postojanjem primjerice, lažnih pasa kao modnih dodataka, te se pitanjem koliko je moda danas, je li stvarna ili noćna mora koja je izgubila svoju svrhu.

Flasteri kao materijal

Michael Van Der Ham, Nizozemac, poziva se na Andyja Warhola. Cipele koje je poprilično teško nositi, potpisuje Carolin Holzhuber. I Tamar Areshhidze, inspiracija je pjesma gruzijskog pjesnika, "to što letjeti ne mogu, već ionako znači smrt".

Inspiracija Marka Goldenberga iz Izraela je sljedeća: doma je kao dijete nosio ranjene ptice, i pomagao im da se oporave.

Demna Vasalia, dake, danas direktor Balenciage, pobijedio je 2004. godine na natjecanju, kao mladi autor oblikovao je remenje. Među njegovim najboljim je prijateljima Kanye West, a prema javnosti je Demna inače poprilično sramežljiv. Inspiriran je njegov studentski rad Antwerpenom, gdje je studirao, tradicijom

grada, ali i njegovim privatnim ljubavnim životom. Jednako je uspješan danas Matthieu Blazy, na čelu Bottega Venete, pa je sigurno tvrditi da imaju dobar ukus za dizajnera. Pobijedio je 2006., odjeću je bazirao na neobičnim pojavama u prirodi, i pitanju na koji se način ova tema provlačila kroz razdoblje rokoko. Iz BiH je 2003. među pobjednicima bio Slobodan Mihajlović, njegov rad govori o slomljenom srcu. Jako je zanimljiv rad koji potpisuje Yasuto Kimura. Posveta je njegovom ocu, koji je znao raditi i po dvanaest sati dnevno za obitelj, sivo je to odijelo i maska preko čitavog lica, odijelo čovjeka koji mnogo i teško radi.

Tianan Ding iz Kine kao materijale za odjeću koristi kuhinjski papir; wc papir; flasteri. Britanka Courtney McWilliams prva je uvela buldoga u visoku modu, upravo na ovom natjecanju. Ideja je bila njezina da se posuđuje od ulične kulture, u visokoj modi, i obrnuto. Syna Chen napravila je odjeću za vanzemaljce.

Justin Smith (creator of Angelina Jolie poznatog, golemog pokrivala za glavu u filmu Maleficent i za Carrie Fisher u Star Wars - Episode VIII), potom Svedanka Thomasine Barnekow čije je rukavice nadas nose Beyoncé, Cate Blanchett, JLo, Billie Eilish i Lily Collins u seriji "Emily in Paris", Maiko Takeda, čiji je šešir na naslovici albuma Björk "Vulnicura", a ona je sama rekla da ima osjećaj kako na glavi nosi - oblak.